

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku

Dňa: 16.04.2015

bod číslo: **14.**

14. Návrh Etického kódexu volených predstaviteľov samosprávy

PREDKLADÁ: Mgr. Oliver Solga, primátor Mesta Pezinok
SPRACOVAL: Mgr. Peter Štetka, právnik MsÚ Pezinok

Uznesenie MsZ č. / 2015

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku,
na základe ustanovení § 11 ods. 4 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení
neskorších predpisov,

schvaľuje

Etický kódex volených predstaviteľov Mesta Pezinok

- (a) bez pripomienok
- (b) s týmito pripomienkam

Dôvodová správa:

Návrhom tohto etického kódexu sa Mesto Pezinok pridáva k iným samosprávam Slovenska, ktoré týmto zabezpečujú dôraz na otvorenú a transparentnú samosprávu.

Otázka základných etických princípov, konfliktu záujmov je sledovaná aj organizáciou Transparency International Slovensko, pri porovnávaní jednotlivých samospráv.

Pri sledovaní činnosti samospráv, ich otvorenosti voči verejnosti, je zisťované aj to, či majú samosprávy prijaté takéto etické kódexy, v oblasti etiky – etickej infraštruktúry a konflikt záujmov volených predstaviteľov mesta.

Základnými dokumentmi, ktoré doposiaľ upravujú problematiku etiky a riešenia konfliktu záujmov sú zákon o výkone práce vo verejnom záujme, zákonník práce a Pracovný poriadok zamestnancov.

Mesto zatiaľ nemá zosumarizované etické pravidlá pre volených predstaviteľov v jednom dokumente.

Etický kódex nemá slúžiť len ako formálna deklarácia etických pravidiel, ale aj ako praktická pomôcka na riešenie potenciálnych etických dilem.

Na európskej úrovni sa etickým kódexom zaoberala Rada Európy, a to Odporúčaním (200)10 - kódex správania pre verejných činiteľov, prijatý Výborom Ministrov Rady Európy 11.05.2000, vypracovaným Multidisciplinárnou skupinou pre korupciu.

Návrh etického kódexu vychádza z textu „Etika vo verejnej správe – návrh etického kódexu štátneho zamestnanca/zamestnanca verejnej správy, návrh etického kódexu voleného predstaviteľa samosprávy“, ktorý je určený voleným predstaviteľom samospráv na lokálnej úrovni – starostom obcí, resp. primátorom miest. Vychádza zo súčasnej platnej legislatívy, ktorá je kľúčovou pre oblasť fungovania samosprávnych orgánov na lokálnej úrovni (Ústava SR, zákon o obecnom zriadení, trestný zákon):

Text popisuje žiaduce etické princípy a normy konania. Je vypracovaný na báze zahraničných odporúčaní a modelových etických kódexov/kódexov správania ako v krajinách EU, tak aj v krajinách OECD a Rady Európy. Jedným z kľúčových podkladových materiálov bol modelový Európsky kódex správania pre miestnych a regionálnych volených predstaviteľov, ktorý prijal Kongres miestnych a regionálnych orgánov Rady Európy v roku 2000.

Návrh je možné považovať za pomerne progresívny: v rámci jednotlivých blokov (vo vzťahu k verejnosti, k médiám, v rámci volebnej kampane), definuje konanie primátorov, poslancov dost' konkrétne a v niektorých prípadoch aj nad rámec súčasnej legislatívy. Kladie dôraz na profesionálnu iniciatívu a stavovskú česť.

Etický kódex zamestnanca Mesta Pezinok bol spracovaný, pripomienkovaný zamestnancami, podpísaný primátorom a zverejnený na stránke www.pezinok.sk. Účinnosť nadobudol dňa 18.02.2015.

ETICKÝ KÓDEX

volených predstaviteľov samosprávy

Mesta Pezinok

Vyhlásenie

Primátor Mesta Pezinok a poslanci Mestského zastupiteľstva v Pezinku,
ako volení predstavitelia samosprávy Mesta Pezinok,
vyhlasujú, že sa budú riadiť týmto etickým kódexom, vzhľadom na to, že

rešpektujú mandát voličov, rešpektujú etické štandardy,
vážia si dôveru voličov, ako aj celej verejnosti,
chcú budovať dôveru medzi obyvateľmi a volenými predstaviteľmi,
s cieľom plniť svoje úlohy efektívne a budovať otvorenú a transparentnú samosprávu.

Prijatím tohto etického kódexu sa usilujú stanoviť základné pravidlá správania sa volených
predstaviteľov Mesta Pezinok.

Hlásenie sa k tomuto etickému kódexu potvrdzujú poslanci svojim hlasovaním o jeho schválení a
všetci volení predstavitelia svojim podpisom.
Rovnako tým zaväzujú aj svojich nástupcov.

Článok I.

Základné ustanovenia

1. Základným cieľom Etického kódexu volených predstaviteľov samosprávy Mesta Pezinok (ďalej len „Etický kódex“), je definovanie pravidiel pre nestranný výkon verejnej správy ako základ pre budovanie dôvery zo strany verejnosti v činnosti jej jednotlivých predstaviteľov a dôraz na poslanie samosprávy ako služby občanom permanentne smerujúcej k zvýšeniu kvality a rozsahu poskytovaných služieb.
2. Etický kódex stanovuje základné princípy, pravidlá správania sa a konania volených predstaviteľov samosprávy Mesta Pezinok tak, aby presadzovali verejný záujem, rozvoj a prosperitu mesta, otvorenosť a transparentnosť samosprávy, vytvárali a udržiavali dôveru verejnosti vo verejné inštitúcie.
3. Pod pojmom volený predstaviteľ samosprávy Mesta Pezinok (ďalej len „volený predstaviteľ“) sa rozumie primátor mesta Pezinok a poslanci Mestského zastupiteľstva v Pezinku. Pod pojmom funkcia sa rozumie výkon všetkých úloh, funkcií a činností, ktoré vykonáva volený predstaviteľ z titulu svojho mandátu.
Tento etický kódex sa primerane vzťahuje aj na členov komisií Mestského zastupiteľstva a členov orgánov obchodných spoločností.
4. Verejný záujem je záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov.

Článok II.

Všeobecné zásady a etické princípy

1. Volený predstaviteľ je pri výkone svojej funkcie vo verejnom záujme povinný dodržiavať Ústavu SR, ústavné zákony, zákony, ostatné všeobecné záväzné právne predpisy, všeobecne záväzné nariadenia a vnútorné predpisy, vrátane ustanovení tohto etického kódexu.
2. Volený predstaviteľ je pri výkone svojej funkcie otvorený a prístupný verejnosti, dbá o verejný záujem, svoju prácu vykonáva tak, aby zabezpečoval kvalitné služby pre občanov. Volený

predstaviteľ plní svoju funkciu zodpovedne, nestranne a s ochotou zodpovedať sa za svoje rozhodnutia a konanie.

3. Volený predstaviteľ koná vždy s vedomím, že jeho osobný výkon obsahom i formou reprezentuje samosprávu na verejnosti. Voči verejnosti vystupuje s úctou, zdvorilo, korektne, v súlade so zásadami slušného správania a zdrží sa akéhokoľvek správania a konania, ktoré by ohrozilo dôveryhodnosť mandátu alebo znížilo vážnosť mesta Pezinok (ďalej len mesta).
4. Volený predstaviteľ je povinný konať v súlade s cieľmi a úlohami mesta, pričom nesmie prijať akúkoľvek finančnú alebo inú výhodu a nesmie sa dať ovplyvniť takými zámermi iných osôb, ktoré by mohli mať vplyv na riadny a objektívny výkon jeho povinností a výsledok rokovania. Volený predstaviteľ sa zdrží takého správania a konania, ktoré by pri výkone funkcie priamo alebo nepriamo uprednostnilo súkromný záujem jeho, jeho príbuzných, iných jednotlivcov alebo skupín jednotlivcov s cieľom získať priamy alebo nepriamy profit (čestnosť).
5. Pri výkone svojich rozhodovacích právomocí koná volený predstaviteľ nestranne a profesionálne a rozhoduje sa výlučne na základe riadne zisteného skutkového stavu veci, pričom dbá na rovnosť účastníkov, správa sa tak, aby nenarúšal dôveru verejnosti v nestrannosť a objektívnosť svojho rozhodovania, bez osobnej predpojatosti alebo predsudkov (objektívnosť). Zdrží sa rozhodnutí, ktoré by priamo alebo nepriamo zvýhodňovali jeho, jeho príbuzných, iných jednotlivcov alebo skupinu jednotlivcov s cieľom získať priamy alebo nepriamy osobný prospech.
6. Volený predstaviteľ pri výkone funkcie nepripúšťa akúkoľvek diskrimináciu na základe pohlavia, veku, rodinného stavu, rasy, farby pleti, národnosti, občianstva, vyznania, náboženstva, sexuálnej orientácie, postihnutia alebo iného stavu. Voči svojim kolegom vystupuje zdvorilo, korektne, s náležitou úctou a v súlade so zásadami slušného správania. Zastráňovanie a obťažovanie je pri výkone funkcie voleného predstaviteľa samosprávy neprípustné.
7. Volený predstaviteľ postupuje pri výkone svojej funkcie otvorene a transparentne a je pripravený podrobiť sa kontrole a potrebnému preskúmaniu svojho postupu. Volený predstaviteľ je pripravený poskytnúť detailné informácie a uviesť všetky skutočnosti, ktoré ho k rozhodnutiu viedli a preukázať, ako prijaté rozhodnutie korešponduje s príslušnými platnými pravidlami a zákonmi (otvorenosť).
8. Pri výkone funkcie bude volený predstaviteľ rešpektovať právomoci a privilégia ostatných volených predstaviteľov a všetkých verejných zamestnancov. Nebude napomáhať iným voleným predstaviteľom alebo verejným zamestnancom porušovať/nedodržiavať pri výkone funkcie princípy, stanovené v tomto kódexe (príkladné vedenie).
9. Volený predstaviteľ nesmie poskytovať, šíriť alebo sprostredkovať nepravdivé, skresľujúce alebo zavádzajúce skutočnosti a vyhlásenia, súvisiace s vykonávaním svojich úloh, ktoré by mohli poškodiť povesť mesta alebo jeho predstaviteľov.
10. Volený predstaviteľ nesmie používať symboly spojené s výkonom svojej funkcie vo verejnom záujme na osobný prospech.
11. Volený predstaviteľ je povinný i v súkromnom živote vyhnúť sa takému správaniu a činnostiam, ktoré by mohli znížiť dôveru verejnosti v nestranný výkon funkcie alebo zadať príčinu k nátlaku v dôsledku jeho konania, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi alebo všeobecnými etickými normami.
12. Volený predstaviteľ dbá na zásady slušného a spoločenského odievania na podujatiach, na ktorých reprezentuje mesto, primerane svojej funkcii a činnosti, ktorú vykonáva a podujatia, na ktorom sa zúčastňuje.
13. Volený predstaviteľ má právo obrátiť sa na svojich kolegov alebo splnomocnenca pre etiku v prípade akýchkoľvek pochybností alebo nejasností, týkajúcich sa jednotlivých ustanovení tohto Etického kódexu.
14. V prípade, že pri plnení funkcie dôjde k pochybeniu zo strany voleného predstaviteľa, splnomocnenec pre etiku, resp. mestské zastupiteľstvo, vyrieši vzniknutú situáciu tak, aby nedošlo k verejnému poníženiu voleného predstaviteľa a jeho funkcie.

Článok III. Konflikt záujmov

1. Konflikt záujmov je situácia, kedy z osobných dôvodov alebo z dôvodu súkromného záujmu je alebo mohol byť narušený, alebo ohrozený nestranný a objektívny výkon funkcie a plnenie úloh voleného predstaviteľa. Súkromný záujem zahŕňa možnú výhodu pre voleného predstaviteľa, jeho rodinu, priateľov, blízke osoby a právnické alebo fyzické osoby, s ktorými má volený predstaviteľ súkromné, obchodné alebo politické vzťahy.
2. Volený predstaviteľ koná vždy vo verejnom záujme a je povinný zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu verejného záujmu s osobnými záujmami alebo spôsobiť alebo vyvolať podozrenie z konfliktu záujmov.
3. Volený predstaviteľ sa nezúčastňuje na žiadnej činnosti nezlučiteľnej s riadnym výkonom jeho funkcie alebo na činnostiach takýto výkon obmedzujúcich, ktoré spočívajú v takej politickej alebo inej verejnej angažovanosti, ktorá by narušala dôveru verejnosti v nestranný výkon jeho funkcie.
4. Volený predstaviteľ sa vyhýba činnostiam, ktoré by poškodzovali dôveru verejnosti a mesta v jeho schopnosť plniť svoju funkciu objektívne a nestranne.
5. Volený predstaviteľ je povinný ihneď oznámiť vedeniu mesta, mestskému zastupiteľstvu alebo splnomocnencovi pre etiku akýkoľvek reálny alebo možný konflikt záujmov. Ak má volený predstaviteľ priamy alebo nepriamy osobný záujem vo veciach, ktoré sú predmetom rokovania orgánov mesta, oboznámi s touto skutočnosťou členov mestského zastupiteľstva ešte predtým, než sa o nich začne rokovať a hlasovať. Volený predstaviteľ sa zdrží diskusie alebo hlasovania v týchto veciach.
6. Volený predstaviteľ nepodporuje protekciu, vzájomné poskytovanie výhod alebo iné formy výnimiek, ktoré by akýmkoľvek spôsobom zvýhodňovali iné osoby.

Článok IV. Dary a iné výhody

1. Volený predstaviteľ neprijíma ani nevyžaduje od tretích osôb žiadne finančné ani nefinančné dary a ani iné výhody za prácu, ktoré súvisia s výkonom jeho funkcie alebo plnením jeho úloh.
2. Akýkoľvek dar alebo službu, ktoré volený predstaviteľ preberie od tretích osôb, je povinný bezodkladne nahlásiť vedeniu mesta alebo splnomocnencovi pre etiku, ktorý vedie register darov. Tieto dary sú chápané ako dary venované mestu, stávajú sa majetkom mesta a mesto ich bude používať ako verejné zdroje a pre verejné účely. To sa nevzťahuje na dary a služby v hodnote do 50,00 eur a na ocenenia poskytnuté volenému predstaviteľovi za jeho zásluhy a pri mimoriadnych udalostiach.
3. Volený predstaviteľ nepripustí, aby sa v súvislosti so svojou funkciou dostal do postavenia, v ktorom by bol zaviazaný odplatiť preukázanú službu, zrealizovať protislužbu alebo akúkoľvek inú ponúknutú výhodu, čím by sa narušila objektívnosť a nestrannosť jeho rozhodovania.

Článok V. Zneužitie funkcie voleného predstaviteľa

1. Volený predstaviteľ nezneužíva svoju funkciu a privilégia mandátu priamo ani nepriamo na plnenie svojich osobných záujmov. Pri plnení svojich povinností volený predstaviteľ nezneužíva verejné finančné prostriedky ani majetok. Zdrží sa akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo viesť

k priamemu alebo nepriamemu zneužívaniu týchto zdrojov pre súkromné záujmy seba, svojich príbuzných alebo iných jednotlivcov, prípadne skupín jednotlivcov.

2. Počas výkonu svojej funkcie a ani po jej skončení volený predstaviteľ nezneužíva výhody vyplývajúce z jeho postavenia, ani informácie získané pri plnení úloh, na získanie akéhokoľvek finančného, majetkového či iného prospechu pre seba, svojich príbuzných alebo iných jednotlivcov, prípadne skupín jednotlivcov.
3. Pri výkone svojej funkcie volený predstaviteľ nebude prijímať žiadne opatrenia ani rozhodnutia, ktoré by ho zvýhodňovali v budúcom osobnom alebo profesionálnom živote po skončení výkonu mandátu.

Článok VI.

Vzt'ahy s verejnosťou

1. Volený predstaviteľ sa za výkon svojho mandátu zodpovedá všetkým občanom svojho mesta, vrátane tých, ktorí ho nevolili.
2. Volený predstaviteľ je vždy pripravený zodpovedať sa občanom za svoje rozhodnutia a preukázať, že sú v súlade s verejným záujmom. Na požiadanie vysvetlí a zdôvodní akékoľvek svoje rozhodnutie, ktoré prijal v súvislosti s plnením svojej funkcie. Nezatajuje žiadne informácie alebo činy, ak mu to neukladá zákon.
3. Volený predstaviteľ vyhovie požiadavkám verejnosti, ktoré súvisia s výkonom jeho funkcie, s poskytovaním služieb a s fungovaním úradu. Nebude sa brániť zverejňovaniu informácií, pokiaľ nie je zákonom stanovené ich utajenie.
4. Volený predstaviteľ podporuje všetky opatrenia, ktoré posilnia otvorenosť a transparentnosť pri výkone jeho funkcie, pri poskytovaní služieb občanom a pri fungovaní úradu.
5. Volený predstaviteľ zodpovie otvorene a v plnom rozsahu dopyty zástupcov médií na informácie, súvisiace s výkonom jeho funkcie, s výnimkou tých, ktoré sú zákonom definované ako tajné. Nie je povinný poskytnúť informácie zo súkromného života svojho alebo iného voleného predstaviteľa.

Článok VII.

Oznamovacia povinnosť a majetkové priznania

1. Oznamovacia povinnosť slúži ako nástroj prevencie proti korupcii či konfliktu záujmov. Na základe toho volený predstaviteľ oznamuje mestu členstvo v riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánoch iných právnických osôb, ako aj vznik postavenia spoločníka alebo konateľa v súkromnej obchodnej spoločnosti, a to v lehote do 15 dní od vzniku, resp. zániku členstva.
2. Volený predstaviteľ je povinný bezodkladne oznámiť vedeniu mesta a splnomocnencovi pre etiku:
 - a) konflikt záujmov alebo podozrenie z neho, resp. nemožnosť vyhnúť sa konfliktu záujmov,
 - b) ak je požiadaný alebo iným nátlakom manipulovaný, aby konal v rozpore s právnymi predpismi alebo Etickým kódexom,
 - c) zistenie straty, zneužívania alebo poškodzovania majetku mesta, podvodného alebo korupčného konania,
 - d) vulgárne útoky smerujúce voči jeho osobe alebo mestu alebo konanie osôb pod vplyvom návykových látok,
 - e) ponuka akejkoľvek výhody, finančného alebo nefinančného daru, pozornosti, služby za práce súvisiace s výkonom jeho úloh na pracovisku.
3. Volený predstaviteľ upozorní splnomocnenca pre etiku na porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, vnútorných predpisov alebo Etického kódexu inou osobou, ihneď ako sa o

porušení dozvie. Splnomocnenec pre etiku túto sťažnosť v súlade so Smernicou o podávaní, prijímaní, evidencií, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností prešetrí a vybaví.

4. Volený predstaviteľ každoročne deklaruje svoje majetkové pomery prostredníctvom deklarácie majetku a iných funkcií, ktoré vykonáva súbežne s výkonom funkcie. Deklarácie sú registrované na mestskom úrade a sú prístupné verejnosti, pokiaľ to neodporuje osobitnému predpisu.

Článok VIII.

Pravidlá upravujúce volebnú kampaň

1. Volený predstaviteľ počas výkonu svojej funkcie nepoužíva finančné prostriedky ani majetok mesta v prospech volebnej kampane svojej alebo iného kandidáta.
2. Volený predstaviteľ počas výkonu svojej funkcie nenúti žiadnym spôsobom občanov ani iných volených predstaviteľov a verejných zamestnancov hlasovať inak ako podľa ich vlastného rozhodnutia.
3. Volený predstaviteľ sa nesnaží získať hlasy voličov ohováraním iných kandidátov, využívaním násilia alebo vyhrážania, navádzaním na porušovanie volebných pravidiel alebo výsledkov volieb, prísľubom finančných prostriedkov alebo iných darov či zvýhodnenia pri výkone svojej budúcej funkcie.

Článok IX.

Splnomocnenec pre etiku

1. Splnomocnenec pre etiku dbá na nestranný a nezávislý výkon samosprávy v súlade s verejným záujmom.
2. Funkciu splnomocnenca pre etiku zastáva hlavný kontrolór.
3. Hlavnou náplňou splnomocnenca pre etiku je:
 - prijímať evidovať a aktívne prešetrovať a vybavovať oznámenia o reálnom alebo možnom konflikte záujmov,
 - prijímať oznámenia o neprípustnej činnosti voleného predstaviteľa,
 - viesť register darov,
 - aktívne kontrolovať dodržiavanie tohto Etického kódexu.

Článok X.

Záverečné ustanovenia

1. Volený predstaviteľ sa stotožňuje s princípmi kódexu a pri výkone svojej funkcie je pripravený riadiť sa jeho ustanoveniami.
2. Volený predstaviteľ podporuje všetky opatrenia, ktorých cieľom je oboznamovať verejnosť, médiá a zamestnancov mesta s ustanoveniami tohto kódexu a podporuje a rozširuje dodržiavanie princípov, ktoré obsahuje.
3. Tento etický kódex je záväzný pre každého voleného predstaviteľa mesta Pezinok.
4. Za kontrolu dodržiavania Etického kódexu zodpovedá splnomocnenec pre etiku.
5. Porušenie zásad protikorupčného správania upravuje osobitný predpis.
6. Tento Etický kódex bol predložený na pripomienkovanie všetkým voleným predstaviteľom.
7. Etický kódex nadobúda účinnosť dňom schválenia v Mestskom zastupiteľstve v Pezinku, dňa 16.04.2015.

Mgr. Oliver Solga
primátor mesta Pezinok